

**UCHWAŁA NR XXVI/277/17
RADY MIEJSKIEJ WE FROMBORKU**

z dnia 28 grudnia 2017 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny we Fromborku na lata 2018 – 2020

Na podstawie 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j.Dz.U.2017r. poz. 1875) oraz art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U.2017 r. poz. 697 ze zm.) Rada Miejska we Fromborku, uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny we Fromborku na lata 2018 – 2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy we Fromborku .

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej we Fromborku

Barbara Kędzierska

Gminny Program Wspierania Rodziny we Fromborku na lata 2018-2020

1. Podstawa prawna

Niniejszy program został opracowany zgodnie z art.176 ust. 1, art. 179 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U.2017 r. poz. 697 ze zm.). Do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. W terminie do 31 marca każdego roku burmistrz składa radzie gminy sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań. Rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby uchwała gminny program wspierania rodziny.

2. Rodzina w ujęciu prawnym i socjologicznym

Rodzina jest fundamentem wszystkich społeczeństw niezależnie od czasu i miejsca. Dom rodzinny to środowisko, w którym każdy małoletni członek rodziny poddawany jest socjalizacji pierwotnej, która kształtuje uczucia, postawy, system wartości, normy, wzorce postępowania każdego człowieka. Natomiast socjalizacji wtórnej poddawany jest przez instytucje i grupy społeczne.

W naukach społecznych widnieje wiele definicji pojęcia „rodziny”. W/g Zbigniewa Zaborowskiego rodziną jest „grupa naturalna oparta na związkach krwi, małżeństwa lub adopcji”. Franciszek Adamski wyodrębnił cechy wyróżniające rodzinę jako grupę społeczną mianowicie: wspólne zamieszkanie członków, wspólne nazwisko, wspólna własność, ciągłość biologiczna oraz wspólnota kulturowa duchowa. Wraz z przeobrażeniami społeczno-demograficznymi kryteria pojęcia rodziny wyżej wyodrębnione uległy znacznym przemianom. Pojęcie rodziny w prawie cywilnym nie jest zdefiniowane. Zagadnienie to jest uregulowane w ustawie Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego z dnia 25 lutego 1964 roku (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 682). Według artykułu 23 kodeksu rodzinnego „zawarcie związku małżeńskiego stanowi zdarzenie prawne, którego bezpośrednim następstwem jest założenie nowej rodziny”. Natomiast zgodnie z Konstytucją RP, art.18 „ małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej”. Artykuł 71 ust. 1 Konstytucji RP zawiera zapis gwarantujący pomoc rodzinom znajdującym się w trudnym położeniu materialnym i społecznym, szczególnie rodzinom

wielodzietnym i niepełnym. Z kolei art. 72 ust. 1 mówi o zapewnieniu dziecku prawa do ochrony przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Jak wynika z powyższych zapisów władze samorządowe w obliczu zagrożenia stabilizacji rodziny lub wystąpienia dysfunkcji zobowiązane są do podjęcia działań, które będą miały na celu niwelację w/w nieprawidłowości oraz ochronę poszczególnych członków rodziny.

Głównymi przyczynami, które powodują dysfunkcje rodziny są wszelkiego rodzaju uzależnienia, a także przemoc, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, bezrobocie, choroba. Rodziny, w których występują wyżej wymienione dysfunkcje powinny zostać poddane obserwacji, a następnie należy im dostarczyć wsparcia. Rodzina ma szczególne oddziaływanie na socjalizację dziecka. Dysfunkcje w rodzinie bezpośrednio przekładają się na osobowość dziecka oraz na jego poczucie bezpieczeństwa oraz potrzeby miłości i przynależności. Władze samorządowe podejmując działania pomocowe i profilaktyczne, powinny przede wszystkim mieć głównie na uwadze podstawową rolę opiekuńczą i wychowawczą rodziny w rozwoju dziecka.

Za pomoc zagrożonym marginalizacją oraz wykluczeniem społecznym rodzinom odpowiedzialne są następujące grupy zawodowe: pracownicy socjalni, pedagodzy, policja, asystenci rodziny, kuratorzy sądowi, przedstawiciele służby zdrowia, specjaliści zatrudnieni w placówkach oświatowych, psychologowie, logopedzi. Jedynie dzięki pracy odpowiednio dobranego zespołu jest możliwość przywrócenie rodzinie prawidłowych funkcji rodziny. Efektywna pomoc skierowana do rodzin doświadczających trudności oraz właściwa pomoc dzieciom pochodzących z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym może zostać zrealizowana przez współpracę instytucji, organizacji oraz służb, które świadczą pomoc rodzinom na poziomie gminy.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Frombork na lata 2018-2020 to usystematyzowana, długoterminowa i perspektywiczna koncepcja polityki społecznej, mająca na celu podniesienie efektywności oraz skuteczności działań podejmowanych przez instytucje samorządowe na rzecz rodzin zamieszkujących Gminę Frombork.

3. Adresaci Programu

Adresatami niniejszego programu są rodziny zamieszkujące Gminę Frombork, a w szczególności rodziny borykające się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, uzależnieniami, przemocą w rodzinie, niepełnosprawnością oraz innymi problemami społecznymi, które narażają rodziny na wykluczenie społeczne.

4. Informacje o Gminie Frombork

Gmina Frombork jest położona w północno- zachodniej części województwa Warmińsko-Mazurskiego, w powiecie braniewskim. Gmina zajmuje powierzchnię 124,1 km² i liczy około 3655 mieszkańców. Usytuowana jest nad Zalewem Wiślanym, na pograniczu Wysoczyzny Elbląskiej, Wybrzeża Staropruskiego i Niziny Warmińskiej. Do Gminy Frombork należy 11 sołectw: Krzyżewo, Narusa, Bogdany, Biedkowo, Drewnowo, Baranówka, Ronin, Krzywiec, Jędrychowo, Nowe Sadłuki i Wielkie Wierzno. Przez teren gminy przebiegają drogi wojewódzkie 504 (Elbląg - Braniewo) i 505 (Pasłęk - Frombork). Otoczenie bezpośrednie stanowią gminy: Braniewo, Płoskinia, Młynary, Tolkmicko.

5. Struktura demograficzna mieszkańców Gminy Frombork

Gmina Frombork ma 3655 mieszkańców, z czego 51,1% stanowią kobiety, a 48,9% mężczyźni. W latach 2002-2016 liczba mieszkańców zmalała o 6,2%. Średni wiek mieszkańców wynosi 40,8 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Mieszkańcy gminy Frombork zawarli w 2016 roku 14 małżeństw, co odpowiada 3,8 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie mniej od wartości dla województwa warmińsko-mazurskiego oraz znacznie mniej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,7 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców.

30,0% mieszkańców gminy Frombork jest stanu wolnego, 52,2% żyje w małżeństwie, 5,4% mieszkańców jest po rozwodzie, a 9,3% to wdowy/wdowcy.

Gmina Frombork ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -18. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -4,9 na 1000 mieszkańców gminy Frombork. W 2016 roku urodziło się 25 dzieci, w tym 64,0% dziewczynek i 36,0% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,87 i jest mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju

W 2013 roku 45,3% zgonów w gminie Frombork spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 23,5% zgonów w gminie Frombork były nowotwory, a 5,7% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności gminy Frombork przypada 11.65 zgonów. Jest to znacznie więcej od wartości średniej dla województwa warmińsko-mazurskiego oraz znacznie więcej od wartości średniej dla kraju.

W 2016 roku zarejestrowano 31 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 87 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Frombork -56. W tym samym roku 3 osób zameldowało się z zagranicy oraz nie zarejestrowano wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji

zagranicznych wynoszące 3. 65,0% mieszkańców gminy Frombork jest w wieku produkcyjnym, 15,7% w wieku przedprodukcyjnym, a 19,3% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym¹.

6. Diagnoza sytuacji społecznej rodzin zamieszkałych w Gminie Frombork

1. Asystenci rodziny

Rok	Asystenci rodziny pracujący na rzecz rodzin z terenu Miasta i Gminy Frombork	Ilość rodzin, z którymi pracowali asystenci rodziny
2015	2	15
2016	2	14
do 30 .X.2017	3	14

2. Piecza zastępcza

Rok	Odebranie dzieci do pieczy zastępczej
2015	0
2016	1 dziecko z jednej rodziny
Do 30 .X.2017	6 dzieci z dwóch rodzin

3. Niebieskie Karty

Rok	Ilość spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	Ilość spotkań Grup Roboczych	Ilość założonych Niebieskich Kart
2015	18	119	19
2016	10	112	11
Do 30.X.2017	12	80	17

4. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Rok	Ilość spotkań członków GKRPA	Ilość wystosowanych wezwań do osób nadużywających alkoholu	Ilość osób skierowanych do Sądu
2015	15	53	11
2016	21	46	9
Do 30.X.2017	20	49	7

7. Cel główny

Głównym celem programu jest zapewnienie kompleksowego wsparcia dzieciom i rodzinom w Gminie Frombork poprzez wypracowanie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną.

¹ http://www.polskawliczbach.pl/gmina_Frombork#ixzz4xH9UjKI0

8. Cele szczegółowe

- a) zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny,
- b) poprawa sytuacji dzieci z rodzin wieloproblemowych,
- c) tworzenie warunków do wykonywania zadań gminy w obszarze wspierania rodziny,
- d) podejmowanie działań mających na celu pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców i włączanie ich w rozwiązywanie lokalnych problemów, m. in. poprzez prowadzenie kampanii informacyjnych,
- e) rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz dostępnych formach pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie ,
- f) kontynuacja programów dożywiania oraz wsparcia finansowego dla najuboższych,
- g) wsparcie rodzin poprzez pracę z asystentem rodziny,
- h) kontynuowanie zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- i) realizacja zadań profilaktycznych w szkole dla dzieci, młodzieży, rodziców i opiekunów,
- j) zwiększenie świadomości środowiska lokalnego na temat zjawiska alkoholizmu i narkomanii,
- k) rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz formach świadczonej pomocy osobom uzależnionym a także osobom współuzależnionym,

9. Adresaci programu

Rodziny:

- w których występuje problem opiekuńczo-wychowawczy,
- w którym występuje problem przemocy w rodzinie,
- w którym występuje uzależnienie od alkoholu lub substancji psychoaktywnych,
- ubogie oraz zagrożone ubóstwem,
- inne wymagające wsparcia.

10. Zasoby instytucjonalne

Na terenie Gminy Frombork w budowę lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną zaangażowane są instytucje o zasięgu gminnym i powiatowym:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Fromborku,
- Urząd Miasta i Gminy we Fromborku,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Fromborku,
- Zespół Interdyscyplinarny we Fromborku,
- Zespół Szkół we Fromborku,
- Przychodnia we Fromborku ,

- Posterunek Policji we Fromborku,
- Sąd Rejonowy w Braniewie,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Braniewie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie,
- Parafia we Fromborku,
- Organizacje pozarządowe,
- inne.

11. Finansowanie programu

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny we Fromborku na lata 2018 – 2020 są:

- środki własne Gminy Frombork,
- środki z budżetu państwa,
- środki inne, np. z funduszy europejskich.

12. Monitoring programu

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny we Fromborku na lata 2018 – 2020 będzie Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Fromborku. Corocznie do dnia 31 marca Kierownik MGOPS przedłoży Radzie Miejskiej we Fromborku sprawozdanie za rok poprzedni z realizacji programu. Monitoring będzie odbywał się na bieżąco, równoległe z realizacją poszczególnych zadań, przy współpracy wszystkich instytucji zaangażowanych we wsparcie rodziny.